№ 177 (2210)
1937 onoi aavgustiin
3
VTOONIK

14-xi ZILEE GARNA

Byxe oronuudai proletaarinar, negedegtii!

Buriaad-Mongoloi Ynen

Byxexolboonoi Komanils (bolьşeviig) Paartiin Buriaad-Mongoloi Mosiin Komiteedai, Buriaad-Mongoloi Avtonoomito Soveed Socialiis Respyyblikiin Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai yder byriin gazeeta

Redaksiin adres:
Ulaan-Yde goorod,
Ceentrsojuuziin, 19.

№ sen 10 mynge.

BK(b) PAARTIIIN MOZIIN KOMITEEDAI TOOSOOTO ELIDXEL TUŞAA

MOZIIN PARTKONFEREENCIIN REZOLIYYCE

BK(b) P-iin Buriaad-Mongoloi Moziin Komiteedai toosooto elidxelii sonosozo xelseed, moziin XI partiijna konfereence bolbol Moziin Komiteedai poliitikan liiniii zyb geze olbo. Gexiin xamta, BK(b) P-iin Moziin Komiteed bolbol socialiis baiguulaltiin xamag byxii halbarinuudta jixe amzaltanuudtai baixiin xazuugaar praaktikan xydelmeridee xede xeden goritoi alduunuudii xehen baina geze temdeglebe.

I

Moziin X-daxi partiijna konfereencehee xoişo yngerhen gurban zil xaxad soo Buriaad-Mongoloi ASSR bolbol BK(b) P-iin CK, zasagai gazar ba bejeeree nyxer Staalinai şuud sexe udaridalga ba yderbyriin tuhalamzaar, socialiis baiguulaltiin xamag byxii halbarinuudta nelieen jixe amzaltanuudii tuilahan baina. Respyyblike dotor (PVZ, meelkombinaad, Zediin kombinaad g.z) Xolbooonoi udxaşanartai ton tomo baiguulganuud barigdahan baina, ene bolbol BMASSR-ii indyysterizyylxe xeregte uragşaa dabşahan aguu jixe alxam myn bolxo baina. Kolxoozuud bolbol urgaza, emxidxelei ba azaxuin talaar bexizebe. Zoniii tybxinyylen huulgaxa zorilgo byrimyhen şiidxegdebe. Nacinaalьna foormotoi, socialiis udxatai kylьtyyre bolbol nelieen urgahan ba xelberişegyigeer xygzeze baina.

Ene byxii zilnyydei turşa soo respyyblike dotor yndehen Buriaad-Mongol zonoi dundahaa azyiledberiiin kvalifikaacatai xydelmerişenei ba komandiirnuudai kaadrnuud urgaza garba. Kolxoozuudta, praaktikan xydelmeri deerehee, kolxoozoi baidalai ilaxiin tulada jabuulhan temeselei dundahaa erxim haixan organizaatornuudai aarmi urgaza garba. Niutagai soveed inteligeenciin kaadrnuud urgaba. Ene bygede xadaa, manai paartiin Leenin—Staalinai nacionaalьna poliitikii xelberiltegyi bejelyylhenei yre rezylьtaad myn.

Azaxuin ba kylьtyyrne baiguulaltiin talaar tuilagdahan ene amzaltanuud bolbol aguu jixe SSSR-ei taharşagyi xubi bolxo BMASSR-ii xolboonoi tyryy respyyblikenyydei toodo debşyylbe, ene uşar bolbol BMASSR-ei azalşanai delegaacatai paarti ba zasagai gazarai udaridagşad ba araduudai voozdь nyxer **Staalinai** Kreemlь soo uulzahan uulzalga deere temdeglegdehen baina.

II

Xerbee Moziin Komiteed ba partiijna organizaacanuud bolbol azaxuin ba kylьtyyrne baiguulaltiin şuxala-şuxala tahaguudta şurgahan aradai daisad—trockiis-buxaarintanai, japoon-neemecei şpioonuudai ba diversaantnuudai, japoonoi faşiizmiin aagentnuud bolxo kontrrevoliycioono nacionaliistnuudai xorololgiin yilesii xarangyi huugaa ygei geeşegşehaanь, respyyblikedexi azaxuin ba kylьtyyrne baiguulaltiin gyisedxelnyyd nelieen jixe baixa baigaa geze konfereence temdeglene.

BK(b) P-iin CK-ai ba bejeeree nyxer Staalinai zyghee, revoliycioono heremzii eselte susaltagyi deeşelyylxiin tuxai xeden olon uridşalga hanuulganuudai baihaar baitar, Moziin Komiteed ba partiijna organizaacanuud bolbol boloşogyi hanaa amar baidal, amagalan sedxil gargaza, revoliycioono hermzejee moxoohon ba kapitaliis xyrieelelgii martazarxihan baina. Ene uşarii aşaglaza aradai daisad-japoon neemecei şpioonuud, trockiis-buxaarintanai xojorniuurtan ba koontrrevoliycioono nacionaliistnuud bolbol azaxuin, soveed ba byri partiijnaş oorganuudai aparaadta xariuusalgata tuşaalnuudta şurgahan baigaa, myn ene zuuraa CGK-aiş, AKS-aiş ba BK(b) P-iin Moziin Komiteedai eeriinş aparaadta şurgahan baina. Vostooşno Sibiriiin partiijna ba soveed aparaaduudai udaridaxa tuşaalnuudta şurgahan trockiis-buxaarintanai, japoon-neemecei şpioonuud bolbol respyyblikiin azaxuin ba kylьtyyrne baiguulaltiin xeregte baga bişe xoro xehen baina.

Moziin Komiteed bolbol xerbee olon niitiin yge duunda ba komuniistanuudai bolon paartigyiş xydelmerişen ba kolxoozniguudai doxioonuudta honor ba anxaraltaigaar xandadag baigaa geeşegşe haa, xerbee organizaaca dotor johotoi bolьşeviig samokriitika delgerhen baigaa geeşegşe haa ede daisanuudii nelieen erte eliryylhen baixa belei.

Udaridaxa oorganuudta hungaxa jabadalii kooptaacaar holihon praaktikiin yrgeneer delgerhen uşar, paarti dotoroi demokraatiii ebdexe jabadalnuud, Moziin Komiteed ba partkoomuudai zyghee partiijna niitiin urda toosoogoo ygexe jabadalai hyylşiin sig xyrter ygei baihan uşar—ede bolbol bolьşeviig samokriitikiin delgerxe jabadalda haad xeze bainan baina.

Moziin Komiteed ba partiijna organizaacanuud bolbol azaxuin amzaltanuud geeşe byrimyhen ba gyisedeeree organizacioono-partiijna ba partiijna—xymyyzelgiin xydelmeriiin amzaltahaa bolxo jymgedeg Staalinai zaabariii martaza, azaxuin amzaltanuudaar hamaaraza, soveed azaxuin oorganuudii holin xalaza, partiijna poliitikan xydelmerijee zadagairuulhan baina. Partiijna propagaanda ba agitaaciin xereg, xydelmerişen ba kolxoozniguudai niitiin dunda jabuulxa poliitikan xydelmeri ilangajaa zadagairahan ba tere xebeeree mynees xyrter baihaar baina.

BK(b) P-iin Moziin Komiteed bolbol respyyblike dotorxi patiijna-poliitikan xydelmeriiin gol baaza bolxo goorodoi xytelberilxii yyrgiin tuxai paartiiin xeden udaa gargahan zaabarinuudii martahan baina. Ilangajaa, respyyblikiin azyiledberiiin ton tomo baiguulga bolxo ba aradai daisadaar ilangajaa jixeer buzarlagdaad baihan PVZ-de anxaralaa ton dutamgaar tabihan baina.

III

Centraalьna Komiteedai fevraalь-maartiin pleenymei tyyxete şiidxeberi, nyxer Staalinai elidxel ba tygesxelei yge bolbol partiijna oloniitii xydelgen edibxezeryylee, komuniistnuudai edibxiii ba heremzii yrgee, organizaacada bolьşeviig kriitike ba samokriitike bodotooronь jabuulxa talaar tuhalaa. Xaamal (niuusa) duugaa ygelgiin yndehe huuri deere partiijna oorganuudai hunguulinuud bolbol partijna oloniitii edibxizeryylhen ba partiijna oorganuudii bexizyylxe jabadalda xyrgehen baina. Toosoo-hunguuliiin suglaanuud ba konfereecenyyd xadaa, bolьşeviig xymyyzelgiin erxim hurguuli myn baigaa.

Partorganizaacanuudta delgerhen samokriitike, aimagai suglaanuud ba konfereencenyyd deere Mozkoomoi toosooji daguulan xegdehen kriitike bolbol BK (b) Paartiiin Mozkoomoi xydelmeride ba xytelberide baigaa dutamaguudii, alduunuudii eliryylen gargaxa jabadalda tuhalaa.

Hyylei yjede Mozkoom bolbol ede dutamaguudaa usadxaxa, xehen alduunuudaa zahaxa zam deeree garaa geze XI konfereence temdeglexe zuuraa, Centraalьna Komiteedai Pleenymei şiidxeberitei zoxilduulan, Mozkoomoi ba paartorganizaacanuudai xydelmeriii şinedxen baiguulxa jabadal ton aalixan jabaza baina, yşee usadxagdaagyi dooro zaagdahan goritoixon dutamaguud yldeed baina geze olono:

a) kaadranuudii şilen abxa asuudalda bolьşeviig priincebyyd ba nyxer Staalinai zaa bariii ebdexe jabadal.

Mozkoom bolbol aradai daisad ba tedeenei tuhamarşad **Jaalov**, **Şoodorov** ba bişeş xereg bytеexe şanarai ba poliitikan bata zangai talaar ene deede tuşaalda taaraxagyi xynyydii aikoomuudai sekretaarьnuudta hungaxa oruulhan baina;

b) partiijna propagaandiin xereg odoo xyrter xeleşegyigeer zadagairhan, partiijna huralsalii sezoongoor jabuulxa uşar yzegdedeg, buriaad-mongol xelen deere poliitixan huralsalai nom debter ygei baina;

c) poliitikan agitaaciin xereg, ilangajaa şazanda esergyy propagaandiin xereg goorod ba xydee huurinda zadagairanxai baina;

ç) azyiledberi, xydee azaxui ba kylьtyyrne froont deere aradai daisadai xehen xorololgiin xoişolongii usadxaxa xydelmeri hulaar tabigdanxai;

d) Mozkoom bolbol partiijna xydelmeriii şinedxen tabixa talaar doodo şatiin organizaacanuudta urdanaixidaal ton dutamagaar tuhalana,—Mozkoomoi xeltesyyd ba instryyktornuudai aparaad yşee muu xydelmerilene;

e) Mozkoom ba partiijna organizaacanuud bolbol komsomool, profsojuuz ba soveeduud ta ton dutamagaar anxaralaa tabina. Profsojuuzuud ba komsomooloi toosoo „hunguuliiin kampaaninuudii xangaltagyi xytelberilee, SSSR-ei Jixedeede Soveedai hunguulida beledxel jabuulaagyi baina.

Soveedai ba azaxuin oorganuud--Centraalьna Gyisedxeexe Komiteed, Arkomsoveed, arkomaaduud, ilangajaa Gazarta riaalangai Arkomaad. Gegeeryylxe arkomaad, Niutagai azyiledberiiin arkomaad bolbol BK (b) Paartiiin Centraalьna Komiteedai Pleenymei şiidxeberitei taaruulan eeriingee xydelmeriii xangaltataigaar şinedxen tabiza yşee şadaagyi baina. Azaxuin oorganuud ba azyiledberiiin xytelberilegşed bolbol bolьşeviizmii şudalan oilgoxo tuxai nyxer Staalinai zaabarihaa bolьşeviig tobşolol gargaagyi baina.

IV

Moziin XI partiijna konfereence bolbol manai oronoi poliitikan baidaldaxi erjeltetei, BK (b) Paartiiin Centraalьna Komiteedai fevraalь-maartiin Pleenymei şiidxeberitei ba ene Pleenym deere nyxer Staalinai ygehen zaabarinuudtai daşaramduulan paartiiin gyisedxeze baigaa zorilgonuudtai zoxilduulan, byxii partiijna-poliitixan xydelmeriee ba azaxuin, Soveedai, profesionaalьna ba busa organizaacanuuliii xytelexe xytelberiee şinedxen tabixii BK (b) Paartiiin Mozkoomoi şine sostaavii ba buriaad-Mongoloi byxii partiijna organizaacanuudii ujalgalana.

Bolьşeviig xydelmeriiin yrgelziin meetod bolxo kriitike ba samokriitikii yrgeer delgeryylxe bolon paartiiin ustaavii baaranaarş haa ebdexe jabadalii toxiolduulangyi, partiijna oloniitiin urda partoorganuudai sag sag soonь toosoogoo xeleze baixa jabadalnuudii xangaxa.

Goorod, myn xy lee huurindaş partiijna-poliitikan xydelmeriii ali bolxoor haizaruulxa jabadal teeşe partiijna organizaacanuudai anxaralai bodoto erjeltii xangaxa. Respyyblike dotoroo partiijna poliitikan xydelmeriiin yndehen baaza bolxo goorodoi udxaşanarii hergeexe.

Hanaa amar ba amagalan sedxelii esestenь xyrter yndeheerenь tahalaxa, revoliycioono heremzii deeşelyylxe, byxii aradai daisad—troocko-buxaarintanai, japoon-neemecei şpioonuud ba diversaantnuudii, kontrrevoliycioono nacionaliistnuud—japoonai faşiizmiin aagentnuudii, xoroto mogoinuudai byxii uurxainuudii esestenь xyrter butasoxixo ba yndeheerenь tahalaxa.

Azaxuin ba kylьtyyriin baiguulaltiin byxii uçaastoguud deere aradai daisadai xehen xoroto azal jabuulgiin xoişolongii tyrgeer usadxaxa.

V

Moziin XI partiijna konfereence bolbol, partiijna-poliitikan xydelmeriii haizaruulxa ba aradai daisadai xorololgiin xoişolongii usadxaxa jabadalai yndehe huuri deere, respyyblikiin aradai azaxuin byxii halbarinuudai saaşadaa urgaxa jabadalii xangaxii, egeel tyryyn, 1937 onoi yiledberiiin programii azaxuinuud byriiin dyyrgexe jabadalii, gargahan produukciin şanarii erid haizaruulxiin jabadalii tuilaxii ba Parovooz-Vagoonoi Zavoodai xozomdolii usadxaxa jabadalda tusagaar anxaralaa xanduulxii Mozkoom ba byxii partiijna organizaacanuudii ujalgalna.

Hyylei yjede staxaanovtanai xydeleen teeşe anxaralaa tabixa jabadal azaruinuud deere huladaad baina geze Moziin XI partkonfereence temdegleze, iime baidalii usadxaxii, azyiledberi ba xydee azal deere staxaanovtanai xydeleen, socialiis myriiseen ba ulaarnigşalalgiin şine urgaltii xangaxii Mozkoom ba byxii partiijna organizaacanuudii ujalgalana.

Konfereence bolbol Ulaan-Yde goorodoi baidalii haizaruulxa tuxai ba oovoşo-kartaavka tarixa goorod şadarai zoono emxidxen baiguulxa tuxai BK (b) P-iin Centraalьna Komiteedai ba SSSR-ei AKS-ai togtoolnuud bolbol azyiledberi ba goorodoi azalşanai kylьtyyrne ba ekonoomikiin eriltenyydii haizaruulxa jabadalda gyised byrin xanduulagdahan baina geze temdegleze, ede togtoolnuudai bolьşeviig gyisedxelii xangaxii Mozkoomii ujalgalna.

1936 ondo malai too tolgoiji 30 proc. dooşo bişe olon bolgoxo tuxai manai respyyblikiin delegaaciin nyxer Staalinla ba paarti, zasagai udaridagşadta ygehen ujalgii dyyrgeegyi jabadal bolbol Mozkoom ba partorganizaacanuudai xydeimeride baigaa ton goritoixon dutamag geeşe geze konfereence temdeglene. Konfereence bolbol malazal deerexi xorololgiin xoişolongii tyrgen usadxaxa, ybehe xuriaalgii amzaltatai dyyrgexe ba xytelberilelgii yndeheerenь haizaruulxa jabadalai yndehe huuri deere malazalii xygzyylxe 1937 onoi gyrenei tysebii gyised dyyrgexe, şine tylnyydee byrin mal bolgoxo, malai yylterii ba produukt ygexe şanariinь haizaruulxiin tylee şiidexexii temesel jabuulxa jabadalnuudii tuilaxii Mozkoom ba partiijna organizaacanuudii ujalgalna.

Konfereence bolbol BK(b) Paartiiin Centraalьna Komiteedai ijyyniiin Pleenymei şiidxeberiii xazagairuultagyi gyisedxexe, yrehenei xeregii erid haizaruulxa, sevooboroodii zybeer jabuulxa, kolxoozuud ba MTS-ei xydelmeriii xytelberilexe jabadalii yndeheerenь haizaruulxa, urgasa xuriaalgii bolьşeviigşalan jabuulxiin ba gyrenei urdaxi byxii ujalganuudii gyised dyyrgexiin yndehe huuri deere, 7-8 milliaarda pyyd tariaa xuriaaza abdag bolxe tuxai nyxer Staalinai zaabariii 1938 ondo dyyrgexiin tulada, oroohoto kylьtyyriin urgaşii erid deeşelyylxe ba tereenei bexizen toxonixo jabadalii tuilaxii Mozkoom ba partorganizaacanuudii ujalgalna.

Azaxuin oorganuudii ilangajaa gazarai oorganuudii holixo praaktika Mozkoom ba partiijna organizaacanuudai xydelmeride odoo xyrter usadxagdaagyi baina geze konfereence temdegleed iime yzegdelii erid usadxaxii, beledxeltei ba şalgagdamal kaadrnuudaar azaxuin, ilangajaa gazarai oorganuudii bexizyylxii duradxana.

VI

Mozkoom ba partiijna organizaacanuudai praaktikada kaadranuudii beledxexe bolьşeviig priinceb hyylşiin sag xyrter ebdegdeze baihan baigaa, enenь partiijna ba soveedai oorganuudii xarşa daisan ba jyriin daraldahan xynyydeer buzagairuulxiin nyxesel bolzo ygedeg baigaa geze konfereence temdeglene.

Konfereence bolbol, kaadranuudii, ilangajaa partiijna kaadrnuudii beledxexe xeregenь partiijna xytelberilegşedei gol xydelmerinь baixa johotoi geze temdeglene. Mozkoom ba partorganizaacanuud bolbol kaadrnuudii beledxexe bolьşeviig zuramii ba nyxer Staalinai zaabarinuudii narinaar bejelyylen, eehediingee şadabariii, paarti ba tereenei Staalin CK-ta ynen sexeer temeseze jabahanaa xaruulhan, urgaza jabaa şine şine zaluu xydelmerişedii şuud debzyylxe jabadalii xangaxa johotoi gexe zuuraa yndehen Buriaad-Mongol nacionaaltanhaa urgaza jabahan kaadrnuudii, myn yiledberiiin oronuud ba kolxoozuudai praaktikan xydelmeri deere urgahan exenernyydii şuud debzyylxe xeregte onso anxaral tabixa xeregtei.

Konfereence bolbol Mozkoomoi aparaadii partorganizaacanuudai xamag byxii xydelmeride todorxoi ba bodoto tuhalamza yzeze xangaxaar boltor bexizyylxe ba tereenei xydelmeriiinь şinedxexii Mozkoomoi şine sostaavii ujalgalna.

Konfereence bolbol partiijna propagaanda ba xeblelei xeregyyd deere garhan boloşogyi buzagai-orxigdol mynee xyrter yrgelzelheer baihaniii temdeglene „B.M. Praavda“ ba „Ynen“gazeetanuud bolbol bolьşeviig samokriitikii yrgeneer jabuulxa ba aradai daisanuudii eliryylen gargaxa xeregte partorganizaacanuudta tuhalamza hulaar yzyylhen baina. Gazeetanuudai ideejna yrovenь dooro, partorganizaacanuud ba xydelmerişen-xydee korespondeentnuudtaigaa tedenei xolboo xelxiee hula baina.

Konfereence bolbol iime boloşogyi baidal ton oiriin sagta usadxaxa, partiijna huralsalai xeregii, partiijna kaadrnuudii beledxexe xeregii zoxixo ynder şatadanь tabixa partiijna hurguulinuudai propagandiistnuudai sostaavii haitar şalgaxa ba bexizyylxe, moziin ba aimaguudai gazeetanuudii şalgagdamal bolьşeviig kaadrnuudaar bexizyylxe byxii gazeetanuudai ideejne ba kylьtyyrne yroveniii yrgexii Mozkoom ba partorganizaacanuudii ujalgalna.

Konfereence bolbol Mozkoom xadaa xorologşodoi xoişolongii jyrenxiidenь ba ilangajaa kylьtyyrne froont deere usadxaxa xydelmeriii yşee dutuugaar jabuulhan baina geze temdeglene. Poliitikan literatuurii Buriaad-Mongol xelen deere orşuulxa xeregei orxigdondi baidal yşee yrgelzelheer baixanь eneeniii xamagai tyryynde gerşelne.

Konfereence bolbol xeblelei gazar, Gyrenei xele, istoori ba literatuuriin instityydii şalgagdamal kaadrnuudaar bexizyylxe, poliitixan literatuuriin orşuulgiin xereg ba myn Buriaad-Mongoloi şine literatuurna xele delgeryylen nebteryylxe jabadalii şanga xinamza ba şuud xytelberidee abxiiji Mozkoom ba partorganizaacanuudii ujalgalna.

Paartida şine geşyydii abxa jabadalii onso şuxala udxataida olzo, konfereence bolbol manai paartiiin zergii dyyrgexe gol garasanuudii negen myn bolxo paartiiin kandidaaduud, haişaan dagagşad ba komsomool şuudai dunda jabuulxa xydelmeri haizaruulxii Mozkoom ba byxe partorganizaacanuudii ujalgalna.

VII

SSSR-ei Jixedeede Soveedta şine Staalin Konstituuciin johoor bolxojoo baigaa hunguuli bolbol byxe partiijna organizaacanuudta xatiin şanga poliitikan ekzaamen bolxo, tedenei oloniitetei xer zergo xolbootoiji şalgaxa, oloniitiin xygzeze byxii elibxiii oroilxo telenei şalabariii şalgaxa şalgalta myn bolno

Gobeş, bolxojoo baigaa hunguuliiin beleidxelii Mozkoom ba partorganizaacanuud xangaltagyigeer jabuulza baina. Staalin Konstituucii oilguulxa ba propagaandalxa. BMASSR-ei Konstituucii xelsexe, „SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa tuxai dyrim“ oilguulxa xydelneri ton dutuugaar jabuulagdaza baina.

Konfereence bolbol Soveedai hunguulida bolьşeviig beledxelii ene darii yrgeneer jabuulza, ene beleidxelii byxii soveed organizaacanuudai xydelmeri haizaruulxa ba şinedxexe jabadaltai xolbolduulxa, tedeniii olon niiteteinь dytelyylxe, revoliycioono xuuli ba soveed demokratiiji ebdexe jabadalii şuud zogsooxii Mozkoom ba partorganizaacanuudii ujalgalna.

Konfereence bolbol xydee niutagta şazantai temesexe propagaanda ba oloniitiin dunda jabuulxa poliitikan xydelmeriiin orxigdondi zadagai baihaniii ali bolxoor xereglen, arad zonoi geeglengi gryypii eeriingee nyleenle abxii oroldodog ceerkovoi-lamiin elemeentnyylei hyylşiin yjede edibxizeze baihan jabadalda byxii partorganizaacanuudai anxaralii xanduulna. Konfereence bolbol xydelmeriiin ene şuxala halabarida tuilai jixe anxaral tabixii Mozkoom ba partorganizaacanuudii ujalgalna.

Profsojuuzai organuudai toosoo-hunguuliiin kampaaninь gyised anxaral ba xytelberi ygeigeer yngereze baina, enenь profsojuuzai xydelmeri segnexegyi jabadal yrgelzelheer baihaniii gerşelne geze konfereence toolono. Konfereence bolbol paartiiin zaabarinuud ba PSBCS-ai (ВЦСПС) zurgaadaxi pleenymei togtoolnuudta zoxilduulan profsojuuzai xydelmerii şi-

(*Yrgelzelelenь 2 doxi niuurta*).

ZURAG DEERE: Ispaaniin respyblikiin zasagai aarmiin seregyyd amarza baina. *(Sojuzfoto).*

ISPAANIDAXI FROONTNUUD DEERE

(TASS-iin medeeselnyydhee)

Centraalьna froont

Centraalьna froontiin byxii uçaastoguud deere jixexen zamxanji baina.

Ajla proviinciin Bartolomeoo de Linaare rajoondo yimyyleesenei seregyyd ataaka xeed, darui gederge soxiuulьa. Ene operaaciin yjede respyybliкiinxin bolbol Bartolomeoo de Linaare sadar gurban poziicii xyriceleed, ene rajoondo yimyyleesenei ezelhen liniineenь yldehen baina.

Respyybliкiin arteleeri bol bol Toleedodo baigaa serege objeektnuudii xyseteixeneer buudaa.

Urda froont

Krdooviin rajoondo yimyyleesen bolbol Piixo de la Agiila ba Sijeerra De Kastanьoo xojoroi xoorondoxi xarilsaaji tahalaxiin zorilgoor, Vilьnaartedo baigaa respyybliкiinxinei poziicada ijyyliin 29-nei yder xyseteixen ataaxa xehen baina. Ataakanь gederge soxiuulaa. Oveexo rajoondo respyybliкiinxinei poziicii xeden udaa ataakalaza baihan yimyyleesen goritoixon geegdel yzehen baina Gavaas aagenstviin medeeselnei johoor, fasiistnuud bolbol Oveexo sadar goritoixon geegdel yzeze, eehediingee xyii Espiceiь sektor deere negedeen, tende eeden udaa ataaka abe. Tiige gs, teder jixexen geegdel yze gederge suxarihan baina.

Respyybliкiinxinei samolhooduud bolbol respyybliкiinxinei dobtolgii tuhalan, Kordoovo aerexi aedroomuud ba seregei xeden objeektnuudii boombodoo. Fasiistnuudai xeden samolhooduud butasoxigdohon baina.

Xoito froont

Yimyyleesen Santandeer teese dobtolozo exilee. Yimyyleesenei arteleeri ba aviaaca bolbol baaskiin seregyydei poziicanuudii goritoixon boombodoo. Eneentei xamta, Santandeer sadarai erjii fasiis kreiser buudaa. Respyybliкiin xinei samolhooduud eeriingee eelzeende yimyyleeseniii myn boombodohon baina

YIMYYLEESENEI LAAGERTA EMXIGYIDELGE YZEGDENE

Pariiz, 31. (TASS). Eldeb medeeselnyydhee xaraxada, ispaaniiin yimyyleesenei dunda emxigyiden butaraxa jabadal gynzegiidehen baina.

Ysegelder, ygleenei 7 gaasta, Agiila de kampoodoxi yimyyleesenei laagerta goritoixon buudaldaanai bolhon abiaan Santandeerte baigaa respyybliкiinxinde duuldahan baigaa. Respyybliкiinxinei xarahaar baitar, ene buudaldaanai bolhon gazar deegyyr 15 fasiis samolhooduud niidehen ba asaanai avtomoviilьnuudaar tuhalamziin seregyyd jirehen baina.

Grenaadadaxi vostaani ton berxeteixen xaraaktertai bolood baina. Vostaalhan seregsed xadaa, ispaaniiin yimyyleesedei seregte xabaadanxai baina. Ysed sanga tulaldaanai hyyleer, vostaani daragdahan baina.

Ispaaniiin yimyyleesenei generaalnuud bolbol mynee itaaliiinxinai garta baigaa komaandovaniii helgexiin eriltii generaal Fraankohaa erize baina. Ijyyliin ten bagaar, vintoovka ba gar granaaduudaar zebseglegdemei olon byleg xydelmerisen tendexi saaxarai zavoodii ezelhen baina. Xydelmerisen bolbol ene zavoodto xorohon yinyyleesentei xojor çaasai xugasaa soo buudaldahan baina.

(Negedexi niuurai yrgelzelel)

nedxen tabixa ba profsojuuzuudii bolьseviig xytelberieer xangaxii Mozkoom ba partorganizaacanuudta daalgana.

Mozkoom ba partorganizaacanuudhaa komsomoolii xangaltagyigeer xytelberilhen deerehee, Komsomooloi mziin organizaaca bol zaluusuudai dunda xymyyzelei xydelmeri jabuulxa gehen eeriingee golzorilgii muugaar dyyrgeze baina. Komsomooloi eorganuudai xytelberide xojor niuurtan baaradai daisanuud surgahan baina, sine kaadrnuudii debzyylxe johoto xydelmeri jabuulagdaagyi baina. Konfereence bolbol komsomooloi toosoo-hunguuliiin suglaanuudii xangaltagyigeer xytelberilheniii partorganizaacanuudai alduuda toolozo, komsomoolei organizaacanuudii yneeeree bolseviig xytelberieer xangaxii Mozkoom ba partorganizaacanuudii ujalgalna.

VIII

Respyybliкiin xile sadar baihan tusagaar baidal bolbol Mozkoom ba partorganizaacanuudii oboroonoi xydelmeriiin asuudalnuudta onso anxaral tabixii ujalgalna. Gebes mynee xyrter ene anxaralanь ton dutuu baina.

Konfereence bolbol BMASSR-ei gazar deere baihan seregei xesegyydei partorganizaacanuud, ilangajaa Buriaad-Mongoloi kavaleer brigaadatai xolboo xelxiee ba anxaralii sangadxaza, osoaviaxiim ba bise bise bylgemyydii (fizkylьtyyrne, ROKK g. m.) bexizyylxe todorxoi xeden xemzeenyydii zoxioogood bejelyylxe, ene organizaacanuudai xytelberilxe kaadrnuudii beledxexe ba tedenei xydelmeriii sinedxexe jabadalda onso anxaral tabixiiji Mozkoomii ujalgalna.

Buriaad-Mongoloi partorganizaaca bolbol xezeeneixiheeş ylyy negedeltei ba bexi nairamdaltaigaar paartiiin Centraalьna Komiteed bolon aguu jixe voozdь ba bagsa nyxer Staliniii toiron zagsana. Konfereence bolbol paartiiin byxii organizaacanuudai niuurhaa Buriaad-Mongoloi bolьseviiguud bolbol praaktikan xydelmeride baigaa dutuunuud ba alduunuudii eris sangaar usadxaza aldarta CK ba aguu jixe bagsa nyxer Staalinai xytelberi d ro uragsaa sine sine ilaltada sangaar ba naidamtaigaar alxaxa baina geze bata xatuu etigel naidabariii medyylne.

MANAI JARILDAAN

1. JIXEDEEDE SOVEEDTA XEN HUNGAXA ERXETEIB

SSSR-ei Konstituuca ba eneen deere yndehelehen hunguuliiin xuuli („SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrim") bolbol Soveeduudta depytaaduudii xen hungaza sadaxab, xeniii depytaad belgon hungaza bolxob, hunguuli jaaza jabuulagdaxa johotoib geze todo honoroor xarnulaza ygene. Soveeduudta depytaadnarii hungaxa jabadal bygedeniitiin baixa johotoi geze hunguuliiin xuuliiin 2-doxi zyilde xelegdene.

Jamar hunguuli bygedeniitiin geze nerlegdexeb gexede, manai oronoi byxii naha xysehen grazdaanguudai jamars xizaarlaltagyigeer xabaadaxa hunguuli bygedeniitiin geze nerlegdene.

Manai Soveed Xolboon dotor 18 naha xyrhen eregtei ba emegtei byxii niuurnuud bolbol raasiin ba yndehenei ilgaa, sazan sytelge, erdem hurguuliiin ceenze, tybxinehen huudal, sociaalьna ugarabal, zeeri sadalai zerge ba yngerhen sagai azaljabuulga xamnagyi SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa ba hungagdaxa erxetai baina. Gansal, uxaadutuutai ba syydeer erxee xahagdahan hiuurnuud hungaxa ba hungagdaxa erxii edleze sadaxagyi baina.

Bygedeniitiin hunguulinuudii bodoto xereg deerenь bejelyylxe jabadal jaaza xangagdaxab?

Hungaxa ba hungagdaxa erxetei byxii graazdanguud hungagsadai spiiskede oruulagdaxa baina. Ede spiiskenyyd bolbol gooroduudta—azalsanai depytaadnarai goorodoi bujuu rajoonai Soveedaar, xydee niutaguudta—somonoi soveeduudaar zoxioogdono.

Azalsanai depytaadnarai Soveedai hunguulihaa gusan xonog urda ene spiiske bolbolbygedeniitiin eli xaraxaar gazarta ylgegdexe johotoi. Iimehee, grazdaniiin byxen bolbol ene spiiskede minii nere oruulagdaa gy, nere aldarnь zyb temdeglegdee gy, geze spiisketei tanilsaxa ba tereeni salgaxa argatai baina.

Xerbee, grazdaniinguud ene spiiske dotor jamar negen buruu jyyme oloo haa, azalsanai depytaadnarai Soveedai gyisedxexe komiteedta medyylge ygeze sadaxa baina. Ene medyylge xadaa, gurban xonogoi zosoo tee xaragdaza yzegdexe johotoi. Medyylge ygegse niuur bolbol Soveedai gargahan siidxeberitei niilen zybso rexegyi baigaa haa, aradai syydte gomodol oruulza sadana. Aradai syyd bolbol ene gomodolii gurban xonogoi torso soo syydei neemel zasedaani deere xaraza yzexe ujalgatai. Aradai syydei siidxeberi eseslen dyyrgedeg baixa baina.

Soveedai grazdaniinguudai hunguulida xabaadaxa erxii hunguuliiin xuuli iigeze xangana. Hunguuliiin xuuli bolbol bygedeniitiin hunguuliii sonosxoxoor xizaarladaggyi, eeriingee erxii gyisedxexe erxe baidalaar SSSR-ei grazdaniiinguudii xangadag baina.

Iime bodoto bygedeniitiin hunguuliii neges byrzyaazna gyren mededeggyi. Tiigebes, zarim kapitaliis ulasuudai Konstituuca dotor bygedeniitiin hunguuli sonosxogdodog baina. Zygeer, tende bodoto bygedeniitiin hunguuliii jabuulxa jabadalii gansal xangadaggyi bise, xarin ali bolxo saltag saltagaanuudii dursaza ygei teesenь belgodog baina.

Egeel tyryyn, byxii kapitaliis gyrenyydte **tybxinehen baidalai ceenze** baiguulagdanxai. Ene tybxinehen baidalai ceenze bolbol xydelmeri bideeze nege gazarhaa nygeedenь osozo jabaa xeden olon toonoi xydelmerigyisyydei hunguulida xabaadaxa erxiinь tybxiin tyryyn xahadag baina.

Hunguuliiin bolxodo eeriin hunguuliiin uçaastoghoo gadaa tee jabaza baigaa, sezoonoor xydeldeg xydelmerisen, tymer zamaixin ba moriaaguud hungaxa erxegyi baixa baina.

Soveed Xoltoon dotor tybxinehen baidalai ceenze baidaggyi Grazdaniiin byxen hunguuliiin yjede ene gazarta yrgelzes baidag gy, ali sag zuuras baihan haa xamaagyi hunguulida xabaadaxa erxetei. Xerbee, grazdaniiinguud bolbol hungagsadai spiiskli tolilolgo ba hunguuliiin exilexe yder xojoroi xoorondo baihan bairaa helgehen niuurnuud hunguulida xabaadaxa erxee xahagdadaggyi baina. Azalsanai depytaadnarai Soveed bolbol tedende duugaa ygexe erxiin ynemselge ygeze, hungagsadai spiiskede „garaa" geze temdeglexe baina. Hungagsa xadaa, duugaa ygexe erxiingee ynemselgii tere osohon gazaraigaa Soveedta yzyyleze, hungagsadai spiiskede oroxo baina.

Byxii kapitaliis gyrenyydte zaluusuud bolbol hunguulihaa zailuulagdadag. Fraanca sinji, iime demokratiis gyrende 21 naha xyrhen xynyyd hungaxa erxetei. Angli, Ameerika ba Beelьgide bahal iime. Beengri ba Poolьsodo 24 naha xyrhen xynyyd hunguuliiin erxetei baidag. Zygeer, ene baiguulagdahan naha gyisehen niuurnuud hungagdaxa erxegyi, gansal hungaxa erxetei baidag.

Manai SSSR-te abaad yzexede, hungaxa erxe (hunguuliiin aktiivna erxe) ba hungagdaxa erxe (hunguuliiin pasviivna erxe) geze hunguuliiin erxii tahalaxa jabadal ygei. 18 naha xysehen, SSSR-ei byxii grazdaniiinguud bulta hungaxa ba hungagdaxa erxetei baina.

Aarmida jabahan zaluusuudai hunguulida xabaadaxa erxiinь kapitaliis gyrenyyd xahadag baina. Byrzyaazna aarmi bolbol gansal imperialiis, tyrimxeilelgiin zorilgoor xereglegdedeg baina Byrzyiner xadaa, eehediingee aarmiii gegeeryylxehee aidag.

Manai SSSR-te, Ulaan Aarmida jabaa byxii grazdaniiinguud byxli grazdaniiinguudtajaa adali hungaxa ba hungagdaxa erxetei. Manai Ulaan Aarmi bolbol yder byriin poliitikan gegeereleer ba oronoigoo poliitikan baidalda xabaadaxa jabadalaar eeriingee seregei discepliinii bexizyyldeg baina.

Jixenxi byrzyaazna gyrenyydte (Fraanca, Beelьgi, Svei caari ba busad) exener bolbol hunguuliiin erxegyi baidag.

Manai SSSR-te, byxii exenernyyd bolbol eregtelnertei ton adali hungaxa ba hungagdaxa erxetei.

Byxii kapitaliis gyrenyydte daralagdahan yndehetenei erxii eli bujuu daldaar xizaarlaxa jabadal baidag.

Manai SSSR-te, eldeb raasiin ba yndehenei grazdaniiinguud bolbol ton adali erxetei baina. SSSR-ei hunguuliiin xuuli bolbol Staalin Konstituucatai zorilduulan, byxii yndehetende gyised tegsexen erxii olgono. Manai hunguuliiin xuuli bolbol byxii yndeheten ba araduudai bygedeeree hunguulida xabaadaxiinь tulada oroldono. Eneenei zorilgoor, hunguuliiin biyletieenь bolbol tus hunguuliiin ookrug sooxi zonoi xelen deere xeblegden gargagdadag baixa baina.

Bodoto bygedeniitiin hunguuli SSSR-te iigeze gyisedxegdene.

Manai hunguuliiin xuuli bolbol bodoto socialiis demokratiij, ondoogoor xelebel, gansal byleg bajasuudai bise, xarin byxii aradai demokratiii gedeg jyyb geze byxe delxeide xaruulna.

Kylьtyyrne xydelmeri hula jabuulagdana

Zede. Doodo-Toriiia somondo kylьtyyrne xydelmeri jabuulagdadaggyi. Kolxooznuudta baihan klyybyyd sag yrgelze xaaltatai baidag. Zaluusuudanь ydese bolxodo gudamzada garaad suujixa, arxidaxa ba soxilsoxo, g. m. taaraxagyi zabxai jabadal gargadag baina.

Aimagai gegeereelei tahag ba komsomooloi aikoom hanalaa tabiza, zaluusuudai dunda kylьtyyrne xydelmeri jabuulxa johotoi.

Jiryyl.

BMASSR-ei SOVEEDUUDAI 7 DUGAAR ONSO XURALAI ZARALALGADA

BMASSR-ei Soveeduudai VII-dugaar Onso xural bolbol 1937 onoi aavgustiin 8-ai ydesiin 6 çaasta gyrenei teaatrai gerte eeriingee xydelmerii hergeen yrgelzelyylne.

Xuralai zyblexe zyilnyyd:

1. BMASSR-ei Konstituusiin projeekt tuxai.
(Elidxelse nyxer **M.N.Jerbaanov**)
BMASSR-ei CGK-ai sekretariaad.

Sonosxol

BMASSR-ei Soveeduudai 7-dugaar Onso xuralai delegaaduudii ba myn BMASSR-ei CGK-ai gesyyn ba kandidaaduudii registraacalgan bolbol soveeduudai baisanai negedexi dabxarai 12-doxi tahag soo aavgustiin 5-ai ygleenei 9 çaashaa exilen registraacalana.

BMASSR-ei CGK-ai sekretariaad

OSOAVIAXIIMAI GOORODOI SOVEEDAI PREZIIDIYMEI ZASEDAANI BOLBO

Ijyyliin 31-de Ulaa-Ydiin Oboroониin baisan soo Osoaviaxiimai Ulaan-Yde goorodoi soveedai preziidiymei zasedaani, goorodoi exin organizaacanuudai tyleelegsenyydei xabaadalgataigaar bolbo. Ene preziidiymei zasedaani deere Osoaviaxiimei BMASSR-ei Centraalьna Soveedai tyryylegse nyxer **Makaarov,** gegse osoaviaxiimei soveeduudai hungalta yiledxe tuxai osoaviaxiimai SSSR-ei Centraalьna Soveedai VII pleenymei siidxeberi tuxai elidxel xelebe. Nyxer Makaarovai elid xelei hyyleer 20 saxuu zon yge xelebe.

Yge xelegsed bolbol osoaviaxiimai goorodoi soveedai xydelmeriiin ba eneenhee urda baihan xytelberiiin ton xangaltagyi baihiinь sangaar kriitikelebe. Osoaviaxiimei soveed bolbol zil xaxadai torsa soo xydelmerileed baixadaa, neges exin organizaaciin xydelmerii honirxozo yzeegyi. „Vorosiilovai mergen buudagsadii" ba „PVXO" temdegteniii I-dexi ba II satadada beledxexe xydelmeriii ton muugaar xytelberildeg basalgadaggyi baigaa geze temdeglebe.

Osoaviaxiimai goorodoi soveedai preziidiym bolbol, aavgusta hara soo gesyydei byrid xelii sineer jabuulxa ba exin organizaacanuudta hungalta xeze dyyrgeed osoaviaxiimai xydelmeriii sinedxen tabixa geze siidxeberi abba.

C. Dan.

Tovaaraar xangaxa suxala zorilgoo martaba

Xoriin aimagai Potrebsojuuziin sismeemeer 1937 onoi exin xaxadai tyseb ton muugaar dyyrgegdehen baina. Zisеelxede, Xylei selьpoo (tyryylegsenь Boriisov) 88%, Ariin selьpoo (tyryylegsenь Kozeevnikov) 77%, Ulaan Partizaanai selьpoo (tyryylegsenь Nasandariin) 71%, Çisaaniin selьpoo (tyryylegsenь Cebegei) 73% g. z, xaxad zileingee tysebii muugaar dyyrgeze, tyryy jabahan selьpoonuudaa xoiso tataza baina. Edenei tysebee dyyrgeze sadaagyi baihan saltagaaniiinь jym be? Selьpoonuudai xytelberilegsed bolbol, azalsan kolxoozniguudai yder byxenei eriltii hainaar xangaza sadanagyi. Zisеelxede, zarim selьpoonuudtanь ed tavaar, myile saaxar g. z. zyilnyyd xododoo tahaldaza baidag.

Azalsanai eriltii xysed hainaar xangaxa tuxai ba azalaingaa tysebii Oktiaabriiin revoliyyciin 20 zilei oi deere 80-90% dyyrgeed baixiin tylee temesexenь Xoriiin aimpotreebsojuuziin xytelberilegsedei ene yderei suxala zorilgo bolno.

B. Baras.

JYYS XEEGYI BAINA

Xoriiin aimagai Gazarai tahagai dergedexi proforganizaaca geze 7 zil soo jyys xeegyi baina. Ene organizaaciin xytelberilegsenь nyxer Seerçev gegsiin xabaatai ujalgaa dyyrgeegyi baihanai gemmyn. Mynee profsojuuzai organizaaciin toosoo hungaltiin xydelmeriiin jabaza baixada uul organizaaciin dunda ja marş xydelmeri xegdenegyi. Yn gerxedee, gesyydei niitiin suglaa zilhee ylyy sag soo xeegyi, 7 zil soo xydelmeriiinь salgalta boloogyi.

profsojuuzaigaa organizaaciі oroidoo toodoggyi jabadalanь, nen tyryylen gazarai tahagii daagsa Zarkoij gegsenь gesyyn bolzo oroogyi baihaniinь eli bolno.

Toosoo hungaltiin suglaa yngergexe geze 2 udaa suglaa zarlabaş tereendee gesyydiinь suglarbagyi.

Oloniitii komuniizmiin johoor xymyyzyylxe profsojuuzai xydelmeriii xoiso tataza baigsad xysed hurgaal bolxoor bolьseviigai kriitikeer xariuulxa johotoi.

Dam-Zam.

Xariuusalgata redaaktor B. VAANÇAGIIN

MYNOODER KINOO-TEAATRNUUDTA

„Progrees" kinoodo *Partizaanai basagan*

„Erdem" Kinoodo *JYYNOSTI*

Ulaan-Ydiin **Gyrenei CIIRK**

CIIRKIIN JIXE NAADANUUD
aavgustiin 1-hee sine prograamaar bolxonь

Ebroopiin attrakcioono gastroolь
5 VARTANIOO 5
naadana

Tyryysiin gastroolь
VOLЬXOOVSKINUUD
Ekscentrikenyyd

Tyryysiin gastroolь
SAMSOONOVUUD

Tyryysiin gastroolь
STEPAANOVUUD
japoonai geskyyr

Tyryysiin gastroolь
2 KEELLI 2
Kraaft akrobaatanuud

Myn bykii tryypiinxid xabaadana. Ydesiin 9 çaashaa naadanь exilene. Yderei 3 çaashaa kaasa neegdene

DIREEKCE

Телефоны редакции: отв. редактора—3-44, отв. секретаря—3-23, сель отдела—7-55, промотдела— 5-07

Noomer gargagsa *N. Ceveenov.* Verstaalagsad: *D. Baldaanov, C Dambaajev.* BMASSR-ei Niut. Azyiledberiin arkomaadai tipograafi Ypolglavliit 846.